

Opsamling på dialogmøderne

I løbet af april afholdte Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen tre dialogmøder på hhv. Nørrebro, Amager og i Tingbjerg. Her kom de københavnske borgere, civilsamfundsaktører, foreninger og lokaludvalg med input til den nye integrationspolitik 2019-22.

Deltagerne blev spurgt om, hvordan de oplever integrationsudfordringerne i deres hverdag, og hvordan de tror, udfordringerne bedst kan løses. Der var mellem 40 og 70 deltagere ved hvert møde, som blandt andet bød på korte inspirationsoplæg, en workshop om integrationsudfordringer og en workshop om løsninger på integrationsudfordringerne. Deltagerne arbejdede i grupper, hvor nedenstående temaer blev drøftet. Neden for findes et samlet resume af forslagene fra deltagerne på de tre dialogmøder. Deltagerne har arbejdet i workshops under temaerne:

- Unge og uddannelse
- Beskæftigelse
- Ældre og sundhed
- Medborgerskab: At være en del af fællesskabet
- Børn i dagtilbud og folkeskole
- Fritidsliv og foreningsdeltagelse
- Byudvikling og tryghed

Videre proces

Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen takker for det store engagement og den store deltagelse til de tre dialogmøder. Opsamlingen på dialogmøderne er præsenteret for de syv forvaltninger, som samarbejder om udarbejdelsen af den nye integrationspolitik. Forslagene vil fungere som inspiration i udviklingen af den nye Integrationspolitik 2019-22. Nogle af de mere konkrete forslag vil der blive set nærmere på, når der skal udvikles handleplaner for udmøntningen af integrationspolitikken.

Havde du ikke mulighed for at deltage i et dialogmøde? Der er fortsat mulighed for at komme med input til integrationspolitikken. Dette gør du ved at skrive til os på mail: integrationspolitik@bif.kk.dk. Du kan også kommentere på det første udkast til integrationspolitikken, når der fra den 14. august- 19. september åbnes for ekstern høring. Den eksterne høring findes på <https://blivhoert.kk.dk/>.

Tværgående forslag, som har fyldt meget på de tre dialogmøder

De indledende punkter giver et indblik i nogle af de gennemgående udfordringer og løsninger, som særligt har været i fokus blandt deltagerne på tværs af temaer til de tre dialogmøder.

Nytænkning af ”projektmageriet”

- Det er en udfordring på de fleste områder, at projektperioder er for korte. Der er derfor behov for nytænkning af ”pulje- og projektmageriet” – et ord, der blev brugt af mange deltagere på dialogmøderne. Der skal i stedet fokuseres på målrettede, bæredygtige og længerevarende indsatser. Der skal være fokus på at fortsætte og forankre de projekter, der eksisterer og fungerer, så relationsarbejdet ikke er spildt, så der skabes arbejdsro, og så man ikke starter forfra, når en projektperiode ophører.

Helhedsorienterede indsatser: Inddragelse og videndeling mellem relevante parter i arbejdet med børn og unge

- Styrk det tværgående samarbejde mellem dagtilbud/skoler, klubber/foreninger, kommune og forældre i arbejdet med børn og unge.
- Skolen skal i højere grad inddrages i arbejdet med børn og unge. Skolen bør også opfattes og måles på deres rolle som kulturformidler.
- Øget samarbejde på tværs vil forankre forandringen i både dagtilbud/skole og hjem.
- Der skal fokuseres mere på forældresamarbejde i arbejdet med børn og unge.
- Helhedsorienterede indsatser handler også om fokus på og inddragelse af hele familien.

Udbredelse af mentorordninger

- Etabler flere mentorordninger, netværksfamilier og lignende (a la Bydelsmødre og Baba – fordi far er vigtigt), fx for unge under uddannelse, for nytilkomne flygtninge og for ældre borgere med minoritetsbaggrund (fx omkring sundhed).
- Der er behov for at udbrede ’mentorlogikken’, hvor læringen er gensidig, og hvor udsatte borgere og nye borgere har mulighed for støtte ved behov.

Styrkelse af sprogindsatser

- Det er vanskeligere at blive en del af fællesskabet, hvad enten det er skole, job eller plejehjem, hvis man er udfordret på sproget. Hele vejen rundt, i daginstitutioner, i folkeskole, på arbejdspladser og for de ældres mentale sundhed, opleves sprogudfordringen som en af de største integrationsudfordringer. Der efterspørges større fokus på danskundervisning og sprogfokus inden for de fleste områder.

Følgende er et resume af deltagernes input under de enkelte temaer:

Unge og uddannelse

- For at støtte og fastholde unge minoriteter på uddannelserne skal der være mere fokus på lærerpladser, fritidsjob og praktik.
- Giv mulighed for faglig og personlig støtte til minoritetsunge på ungdomsuddannelserne.
- Der er behov for flere ungdomsboliger, der er til at betale.
- Sprog er en udfordring. Der skal stilles krav til sprog, og der skal skabes tidligere indsatser.
- Det er en udfordring, at børn og unge mødes med mistillid og lave forventninger. Den manglende støtte kan være medvirkende til både frafald og evt. kriminalitetsproblemer. Desuden oplever mange unge diskrimination fra både jævnaldrende, forældre og myndighedspersoner i fx skole og i samfundet overordnet.
- Kvalificer statistikken, stop med at lave målinger og lav løsninger der gælder alle, for at undgå stigmatisering.
- Stop forskelsbehandling og hav lige høje forventninger til alle. Forskellige forventninger til fx køn er desuden en udfordring for fællesskabet.
- Skab helhedsorienterede indsatser med fokus på hele familien.

Beskæftigelse

- Kommunen skal tilbyde personligt og differentierede beskæftigelsestilbud. Jobskabelse bør tilpasses borgeren – ikke omvendt.
- For at skabe mere mangfoldighed på arbejdspladser bør man arbejde med andre og anderledes ansøgningsprocedurer på kommunens arbejdspladser. Fx speeddating, praktikprøver, besøg, workshops. Former, hvor sprog ikke fylder.
- Ved ansættelsesprocedurer i Københavns Kommune kan der være anonymitet på navn, alder og køn. I stedet for at skrive disse informationer kan man fx få et nummer.

- Giv økonomisk belønning til virksomheder, der bidrager til god integration. Virksomheder og kommune skal desuden arbejde bedre sammen om jobindsatser.
- Sprog er en stor udfordring for at få flere i arbejde og at holde dem i arbejde – der skal skabes stærkere sprogindsats, også i kommunen. Der er brug for brancheorienterede sprogkurser.
- Det er en udfordring for integrationen, at borgere oplever kommunikationsproblem mellem borger og kommune. For mange borgere opleves kommunens og systemets præmisser uforståelige og urokkelige. Kommunikationen mellem borger og kommune skal gøres mere tilgængelig.
- Kommune skal forpligtes til at tilbyde folk et arbejde – kontanthjælp bør være tidsbegrænset.
- Giv borgerløn – og nedlæg jobcentre.
- Skab bedre muligheder for praktikpladser, så borgere får sat kompetencer i spil. Desuden bør flere praktikpladser opkvalificeres, så de kan blive til et fast job.
- Borgere skal have mulighed for at forstå virkeligheden inden de smides ud i den. Kommunen kunne fx tilbyde kulturundervisning, der handler om de uskrevne regler på en dansk arbejdsplads.
- Det er en udfordring, at der er manglende forståelse samt information til udsatte borgere om forsikring, A-kasse og lignende.
- Skab netværksgrupper for både selvstændige og jobsøgende.
- Kommune bør give støtte til virksomhedsstart, fx via mentorordninger.
- Fastholdelse på arbejdsmarkedet kræver langsigtede planer. Indsatsen bør derfor være sammenhængende, og man bør afklare resurser og kompetencer inden borgeren kommer i arbejde.
- Integration af flygtninge skal starte tidligere. De nye borgere skal hurtigere ud og bruge deres kompetencer.
- Skab lovgivning, der giver mening i forhold til realiteterne på arbejdsmarkedet. Herunder er det vigtigt, at jobcentres indsatser giver mening i forhold til virkeligheden.
- Revurder brugen af løntilskud og virksomhedspraktikpladser, der ikke fører til permanent job.
- Der bør være mere kontrol over de resultater 2. aktør skaber.
- Mange ufaglærte jobs er forsvundet. Det er et problem for både danskere og etniske minoriteter.

Ældre og sundhed

- Det er en udfordring for repræsentationen af ældre borgere med etnisk minoritetsbaggrund, at ganske få/ingen med minoritetsbaggrund stiller op til ældreråd.
- Det er en udfordring for integrationen, at mange ældre med minoritetsbaggrund har store sproglige udfordringer, og at få ældre gør brug af kulturtilbud og aktivitets- og plejecentre. Det bevirker blandt andet, at der er stor ensomhed blandt ældre med minoritetsbaggrund. Det er dog vigtigt, at de aktiviteter og plejetilbud der tilbydes ældre borgere ikke opleves som tvang. Derfor er der behov for nytænkning af ejerskab blandt ældre. Selvhjælpsgrupper blandt ældre, hjælp til opstart af ældreklubber same flere konsulenter til udvikling af foreningsliv for ældre er initiativer, der kunne være integrationsfremmende.
- For at imødekomme sprogudfordringer blandt ældre, bør ældrecentre have kompetencer til også at arbejde med sproget.
- Det er en udfordring, at der er stor forskel i indkomst mellem ældre med etnisk minoritetsbaggrund og etniske danskere.
- Der er en stor del ældre med minoritetsbaggrund, der er fysisk dårlige. Et bud på en måde at arbejde med den udfordring er at skabe en sundhedsapp på flere sprog.
- Tolkning bidrager til at skabe lighed i sundhedssystemet. Derfor er der behov for nemmere adgang til tolkning.
- Der skal arbejdes med opfattelsen af sundhed blandt etniske minoriteter og i langt højere grad være fokus på forebyggende indsatser, fx sundhedsfremmende kurser. Der er desuden behov for efterfølgende støtte og opfølgning.

Medborgerskab: At være en del af fællesskabet

- Det er vigtigt at elever klædes på til at blive aktive medborgere, og at de får kendskab til, hvordan de kan være med til at skabe forandring og være et ”demokratisk væsen.”
- For at skabe bedre integration af nye borgere kan folkeskolen fungere som ”et forpligtende fællesskab”. Et forpligtende fællesskab betyder, at man insisterer på, at alle bidrager. I stedet for integrationsydelse og 225-timers reglen, bør man insistere på fællesskabet. Det handler om at skabe rimelige levevilkår og rimelige krav. Urimelige krav betyder manglende overskud til at bidrage til de uforpligtende fællesskaber i samfundet (manglende overskud til at integrere sig).
- Der er mangel på klubaktiviteter for piger og for andre mere sårbare grupper (fx kvinder og ældre).

- Det er en udfordring, at mange aktiviteter, fx sprogkurser, der er rettet mod fx etniske minoritetskvinder, ikke tager højde for tidspunkt og distance fra hjemmet. Der er behov for flere kulturtilbud i det nære miljø og i det tidsrum, der passer de forskellige grupper, fx flere aktiviteter om aftenen.
- Der er behov for mere økonomisk støtte til foreningslivet. For at styrke sammenhold på tværs af etnicitet bør man desuden investere i foreninger, lokaludvalg og andre lokale initiativer. Der er desuden behov for flere steder, hvor borgere kan mødes og samles.
- Der bør skabes mulighed for læring på tværs af foreninger omkring udfordringer med inklusion af etniske minoritetsborgere i foreningslivet.
- Det er en udfordring i foreningslivet, at kommunikation om, hvad der sker i Københavns foreningsliv, primært sker mund til mund. Lav bedre strategier for kommunikation omkring de eksisterende tilbud: Kommuniker via de lokale netværk, via lokaludvalgene og via de lokale medier.
- Giv mulighed for ”oplæring” i kultur og fritidsliv, lav fx mulighed for højskole for nye borgere og borgere, der er isoleret fra det øvrige samfund.
- Der bør oftere gives information på andre sprog end på dansk, fx på hjemmesider for politiske partier, events eller dialogmøder. Der bliver ikke talt *til* borgere, der er udfordret på det danske sprog.
- Der bør generelt arbejdes på en mindre stigmatiserende retorik og bedre dialog fra kommunens side. Tal om individer med udfordringer i stedet for ”dem”, ”tosprogede”, ”minoriteter” ellers skaber vi flere problemer, end vi løser.
- Skab lokale arbejdsgrupper, som arbejder for dialog og samhørighed i København.
- Foreninger og klubber for både forældre og unge. Skab mulighed for positive fællesskaber, der styrker både selvtillid og sprog- og uddannelsesfærdigheder.
- Skab mobilitet for borgere der er isolerede. Man forringer folks levevilkår, og det er grundlag for øget mobilitet. Dermed fastholdes folk i en underklasse. Det udfordrer at borgerne tager aktiv del i samfundet. Ligestilling giver mulighed for medborgerskab.

- Det er en udfordring for en del borgere fra udsatte byområder, at de mangler netværk fx i forhold til indgang til praktik og job. For at imødekomme dette kræver det, at nogle aktører tager ansvar og organiserer. Man kan fx uddanne brobyggere mellem borgere og samfund.
- Systemet skelner ikke mellem nytilkomne flygtninge og flygtninge fra 90erne. Flygtninge fra 90erne har nogle helt andre og større udfordringer.

Børn i dagtilbud og folkeskole

- Kommune og institutioner, der møder børn, unge og forældre, er ikke gode nok til at kommunikere tydelige forventninger til forældre, fx ift. skole-hjem samarbejde, lektiehjælp og lignende. Videre er kommune og institutioner ikke gode nok til at hjælpe dem med at leve op til forventningerne. Der er derfor behov for forventningsafstemning og videndeling på tværs af borgere, skoler og institutioner. Lokale foreninger kunne eksempelvis hjælpe med at afklare og afkode informationer og forventninger. De kan fungere som en slags mentorforeninger.
- Skolen skal være aktiv som brobygger til det øvrige samfund, fx kan der gennem skolen være information om erhvervslivet, om ufaglært arbejde eller om fritidsliv og fritidsjobmuligheder.
- Det er en udfordring, at der er manglende interaktion mellem børn med forskellige baggrunde. Der er fx en øget tendens til, at elever af samme baggrund samles i privatskoler. Det gælder både for etniske danskere og for etniske minoriteter. Tænk evt. i at sammensætte skoledistrikter anderledes.
- Unge skal have indflydelse på deres skolegang og på egne fællesskaber. Lad fx de unge tage del i udvikling af årets aktivitetskalender på skolerne, således at undervisning og aktiviteter afspejler den sammensætning af elever, som skolen består af.
- Der er behov for flere ressourcer til skolen og til undersøgelser af, hvad der virker, og hvad der ikke virker.
- Dialogen med forældre i daginstitutioner er en udfordring pga. sprogproblemer.
- Det er en udfordring, at en del forældre med minoritetsbaggrund ikke har viden om kultur og kendskab til dagtilbud og skole. Desuden betyder det, at en del mødre ikke har arbejde, at de kan være hjemme og passe børnene.
- Digitalisering af dialogen forstærker de udfordringer, der er på mange områder.

- Rekrutteringsproblemer i daginstitutioner i udsatte boligområder.
- Skab mere målrettede indsatser, stop projektmageri og giv arbejdsro på udsatte skoler, foreninger og institutioner. Det er afgørende for, at integrationen virker, at der bygges ovenpå det der virker, i stedet for at sætte nye ting i gang.
- Sprogniveauet blandt børn i daginstitutioner i udsatte boligområder er for dårligt. Der bør være tættere individuel opfølgning på små børn – lav eventuelt sproglig og social screening af børn i 3 års alderen.

Fritids- og foreningsliv

- Det er en udfordring, at der i foreningslivet er for ensidigt fokus på drenge. Der er et stort potentiale i også at fokusere på inklusion af piger. Det gælder fx i foreningsliv, i kommunale klubtilbud, eller når man anlægger legepladser. Svømning for piger har fx været en succes. Andre ideer er livredderkurser særligt for kvinder samt nyttehaver og skolehaver. Lav evt. undersøgelse af, hvad piger har af ønsker for fritidsliv i det offentlige rum.
- Der er store forskelle på forældres mulighed for at støtte op om deres børns deltagelse i foreningslivet. Kontingentstørrelse og andre omkostninger forbundet med deltagelse i foreningslivet betyder, at mange børn ikke får mulighed for at tage del i foreningsliv. Det er en udfordring, at der er frataget økonomisk hjælp til pige- og drengeklubber, foreningsguider og lektiehjælpsgrupper. Det bør desuden være relativt ubureaukratisk at søge om kontingentstøtte for udsatte familier.
- Der bør være mere fokus på at skabe rummelighed og mangfoldighed i klub- og foreningsliv. Foreninger kan have behov for hjælp til at rumme børn fra hjem uden kendskab til foreningslivet. Giv fx mulighed for at ansætte en lønnet person med viden om emnet i klubber/foreninger, som er placeret steder, hvor der er mange børn med minoritetsbaggrund.
- De lokale kommunale klubtilbud i områder med stor andel minoritetsbørn og unge har ikke ressourcer og kvalitet nok til også at rumme ressourcestærke børn og unge. Det bliver til ”indvandrerklubber”.
- Der er mangel på klar information og dialog med forældre omkring hvilke muligheder, der er for at børn tager del i foreningsliv.
- Mange unge bruger deres fritid på gaden, og der mangler ungdomsklubber og steder at være for børn og unge over hele København.

- Der er behov for fokus på mere kvalitet og flere ressourcer i de kommunale klubber.
- Borgere med etnisk minoritetsbaggrund er ofte fysisk isolerede, fx i udsatte boligområder, og mangler redskaber til at organisere sig.
- Både unge og gamle mangler kendskab til de eksisterende muligheder i demokratiet og i fritids- og foreningslivet.
- Fokuser på iværksætter i de udsatte boligområder.

Byudvikling og tryghed

- Hvis vi skal forbedre integrationen, er det vigtigt, at borgere med forskellig baggrund bor side om side. Den kommunale boliganvisning kunne hjælpe med at sikre, at bydelene afspejler kommunens mangfoldige borgersammensætning og ikke som i dag, hvor mange med samme baggrund bor i de samme bydele.
- Mere belysning i udsatte boligområder.
- Der er behov for flere steder/lokaler, hvor unge kan mødes både dag og aften, og hvor der er en voksen til stede.
- Det kan føre til isolation, hvis alle behov dækkes i nærområdet. Der skal skabes incitament for at bevæge sig ud af udsatte boligområder til den øvrige by.

Frikommunetiltag (Amager):

- Skab lønnede integrationsstillinger.
- Etabler et bydels-eksperimentarium på Amager.
- Fokuser på erhvervspraktik, der reelt understøtter jobs i lokale virksomheder – småjobs, flexjobs, deltidsjobs.
- Nedbryd forvaltningsbarrierer og etabler bydels-teams, der udvikler, tester og formidler nye tilgange, metoder og organiseringer
- Fokuser på at udvikle metoder, der reelt involverer borgerne selv i analyse og udvikling.
- Flyt økonomi fra dokumentation og ”system” til lønkroner.
- Understøt lokalt iværksætter, fx med risikovillig kapital og facilitering.